

[Viggo Starcke.]

stemmer imod det andet forslag, om en øverstkommanderende for forsvarsstyrkerne i Atlantområdet.

Formanden: Jeg skal her afbryde forhandlingen.

Udvalget angående forslag til rigsdagsbeslutning angående Danmarks ratifikation af de på den diplomatiske konference i Genève den 12. august 1949 undertegnede fire konventioner henholdsvis til forbedring af såredes og syges vilkår i de væbnede styrker i felten, til forbedring af såredes, syges og skibbrudnes vilkår i de væbnede styrker på søen, om behandling af krigsfanger og om beskyttelse af civile personer i krigstid har afgivet betænkning. Eksemplarer er omdelt.

Jeg skal udsætte mødet til kl. 13³⁰.

Mødet udsat kl. 12¹⁰.

Mødet genoptaget kl. 13³⁰.

Forhandlingen genoptoges.

Aksel Larsen: Det er jo klart for tinget, at mit parti vil stemme imod de to forslag til beslutning, der nu underkastes den sidste behandling i folketinget. Vi vil ikke være med til at stille den danske flåde under en amerikansk øverstkommanderende, og vi vil ikke være med til at stille samtlige danske, som det kaldes, operative styrker under den amerikanske øverstkommanderende, for tiden Eisenhower, i tilfælde af krig. Vi vil ikke være med til det af de grunde, jeg allerede har haft lejlighed til at redegøre for, og vi vil ikke være med til det, fordi der ikke foreligger noget som helst om, hvilke garantier der kan gives for, at disse danske styrker kun vil blive anvendt defensivt og kun vil blive anvendt til forsvar for dansk territorium og adgangsvejene dertil. Sådanne garantier er ikke givet og kan ikke gives. Der tales i forslaget til beslutning om, at dette skal ske i tilfælde af krig. Der er ikke givet nogen definition på, hvad der forstås ved tilfælde af krig. I henhold til Danmarks riges grundlov kan Danmark kun erklære krig, hvis rigsdagen beslutter det, men når man allerede i fredstid har inkorporeret

danske styrker under en øverstkommanderende, der er stillet til rådighed af en fremmed magt, må man være klar over, at så kan Danmark blive indviklet i krig, uden at sagen har været forelagt for eller afgjort af den danske rigsdag, og det er noget, som ganske åbenlyst strider mod Danmarks riges grundlov.

Hvad forslaget til Grønlandstraktat angår, er der, som jeg tidligere har sagt, ikke her tale om forsvar, og ingen af de talere, der har haft ordet, heller ikke den højtærede udenrigsminister, har været i stand til bare med et eneste ord eller en eneste sætning at antyde, at Grønland skulle være truet af angribere. Men med denne traktat stiller Danmark frivilligt baser til rådighed for Amerikas Forenede Stater til brug for angreb mod Sovjetunionen. Det er det, vi anser for så uhyre skæbnesvangert, så farligt for vort land, og vi anser det for at være det modsatte af fredspolitik.

Det ærede medlem hr. Jørgen Jørgensen (Lejre) siger, at hans parti vil undlade at stemme angående den nye Grønlandstraktat med den motivering, at der er visse bestemmelse, man ikke vil hindre gennemførelsen af, bl. a. ophævelsen af den gamle Grønlandstraktat. Det forekommer mig at være noget ulogisk ud fra den politik, det radikale parti officielt repræsenterer i disse spørgsmål. Den gamle Grønlandstraktat er forlængst udløbet, og det skyldes kun modstand fra de skiftende regeringer og fra dette tings flertal, at Danmark ikke på et meget tidligt tidspunkt tilkendegav overfor Amerika, at nu måtte man fjerne sig fra Grønland, eftersom forudsætningerne for den traktat om Grønlands forsvar, som minister Kauffmann i sin tid sluttede, absolut måtte siges at være bortfaldet, efter at den fare, der dengang kunne true Amerikas Forenede Stater, nemlig faren fra Hitlertyskland, ikke mere eksisterede.

Hvad udvalgsbetænkningen angår, er den interessant ved sin kortfattetethed. På to møder har dette åbenbart eminent dygtige udvalg klaret alle de komplicerede spørgsmål, der kan foreligge i forbindelse med to så betydningsfulde forslag til beslutning. Man henholder sig i udvalgsbetænkningen til forsvarsministerens indsigelser mod at drøfte visse spørgsmål med rigsdagen, og man henholder sig til løfterne om, at spørgsmål vedrørende Grønland skal blive drøftet med det udenrigspolitiske nævn. Det er jo ganske i strid med de præmisser, hvorunder rigsdagen i sin tid gik til oprettelsen af det udenrigspolitiske nævn, idet det udtrykkeligt blev fremhævet af